

נוהל פתיחת סניפים של תאגידי בנקאיים *

מבוא

1. א. תהליך מתן ההיתרים לפתיחת סניפים על ידי תאגידי בנקאיים מחייב כיום, בהתאם לסעיף 28 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: החוק), מתן היתר ספציפי לכל סניף. מזה מספר שנים קיימת מדיניות ליברלית לגבי פתיחת סניפים, שקיבלה את אישור ועדת הרשיונות.
- ב. על מנת לפשט את תהליך הרישוי במטרה להקטין את העומס הביורוקרטי, ולאחר התייעצות עם ועדת הרשיונות, עודכן נוהל פתיחת סניפים של תאגידי בנקאיים, וכן הורחבו ושונו ההיתרים הכלליים הקיימים והמתכוונות להיתרים, כמפורט להלן.

התיקונים לנוהל

2. הנוהל החדש מבחין בין סניף רגיל וסניף מיוחד.
 - א. נקבעו מספר מאפיינים לסניף רגיל: הוא קבוע (כלומר לא נפתח מראש לתקופה מוגבלת), מותר לבצע בו את כל הפעולות המותרות לתאגיד בנקאי, הוא פועל בזמני פעילות שנקבעו כמקובלים באותו תאגיד בנקאי, הניהול שלו נעשה בסניף ומותר לשרת בו את כל הלקוחות.
 - ב. סניף מיוחד הוא כל סניף שאינו סניף רגיל, אם מהסיבה שאחד או יותר מהמאפיינים ברשימה האמורה לעיל אינו תואם את שנקבע ביחס לסניף רגיל או שיש לו מאפיין ייחודי נוסף שלא נכלל ברשימה של מאפייני סניף רגיל.
 - ג. לגבי בקשות לפתיחת סניף רגיל או סניף מיוחד אשר בו אחד או יותר מהמאפיינים המפורטים להלן שונים מהמאפיינים של סניף רגיל, יינתן היתר על-ידי הנגיד ללא צורך בהתייעצות ספציפית עם ועדת הרשיונות (ההיתר יהיה כללי לבנקים או ספציפי לבנק מסוים):

- (1) **תקופת הפעילות של הסניף** – גם אם הוא נפתח לתקופה מוגבלת, כפי שיקבע בהיתר.
- (2) **סוגי הפעילות בסניף** – גם אם מראש נקבע כי הסניף לא יספק את מלוא השירותים הבנקאיים (למשל: אינו מנהל חשבונות עו"ש, או שנקבע מראש כי יפעל רק במתן שירותי המרה של מטבע).
- (3) **מועדי פעילות מיוחדים** – סניפים הפועלים בזמני פעילות שונים מהמקובל באותו תאגיד בנקאי.

(4) **הגבלות על הניהול** – סניפים הכפופים מבחינה ניהולית לסניף אחר, שאינו סניף זמני או ארעי.

(5) **סוגי הלקוחות** – סניפים המיועדים לשרת לקוחות מסוג מסוים, כגון: סניף המתמחה בבנקאות פרטית, מרכזי עסקים, סניף המיועד ללקוחות תושבי חוץ וכו'.

ד. בקשות לפתיחת סניפים בעלי מאפיינים אחרים, שלא פורטו לעיל, יובאו להתייעצות עם ועדת הרשיונות.

הרחבת היתרים כלליים ומתכונות להיתרים

3. הורחבה מסגרת ההיתרים הכלליים (היתרים שנתן הנגיד לכלל המערכת, כגון: היתר כללי לבנקים להנפקת כרטיסי חיוב), והורחבה גם מסגרת המתכונות להיתרים (תנאים שנקבעו מראש לפעילות מסוג מסוים, תוך שמירה על הדרישה להגשת בקשה ספציפית לקבלת היתר נפרד לכל תאגיד בנקאי המבקש לפעול במתכונת האמורה, למשל: מתכונת היתר למתן שירותים בנקאיים מסוימים).
ההיתרים החדשים (בדרך של היתר כללי או מתכונת היתר):

א. **היתר כללי להעתקת סניף במרחק של עד 500 מטר מהסניף הקיים** - בהתאם להיתר הכללי, הבנק יהיה רשאי לבצע העתקת סניף בטווח של עד 500 מטר מהסניף הקיים על סמך הודעתו למפקח לפחות שבועיים מראש, וללא צורך בקבלת היתר מנגיד בנק ישראל. המפקח יודיע לבנק אם הוא מתנגד להעתקה ואם לא - יודיע כי רשם לפניו את הכתובת החדשה ופרטי הסניף האחרים המעודכנים.

ב. **מתכונת היתר לפתיחת סניפים ארעיים** - מטרת ההיתר להקל ולפשט את תהליך האישור של סניפים ארעיים, המשמשים עבור הבנקים כלי חשוב לגיוס לקוחות חדשים. בנק המעוניין לקבל את ההיתר, מתבקש להגיש בקשה. בהיתר לבנק תקבע מגבלה ביחס למספר הסניפים הארעיים הפתוחים בו זמנית, אשר תותאם לגודלו של הבנק.

בהקשר זה יש להבחין בין סניף ארעי כפי שהוגדר במתכונת האמורה לעיל, בו ניתן לבצע פעילות בהתאם לתנאים המפורטים באותה מתכונת, לבין סניף זמני, כפי שהוגדר בהיתר הכללי לבנקים להנפקת כרטיסי חיוב (נספח 2.ג. לחוזר זה).

שינויים בהיתרים כלליים ובמתכונות להיתרים

4. ההיתרים הכלליים הקיימים ומתכונות להיתרים שפורסמו בעבר תוקנו, ונוסחם החדש מצורף לנוהל. להלן התיקונים שבוצעו:
5. **היתר כללי לבנקים למשכנתאות לפתיחת סניפים ארעיים (קודם: היתר כללי לסניפים לפי החוק) (צורף בעבר כנספח ב' לחוזר ח-06-1660):**
- א. ברישא של ההיתר, לאחר המילים: "לנהל עסקים" תתווסף המילה: "בישראל";
 - ב. בסעיף 3, במקום: "סניף אחר קבוע" יבוא: "סניף רגיל" ובסופו יתווסף: "תיקי ההלוואות ישמרו בסניף הרגיל";
 - ג. בסעיף 4(ג), במקום: "ללקוח הפותח תיק הלוואה" יבוא: "ללקוח המבקש הלוואה"; במקום: "תימסר הכתובת של הסניף בו יימצא תיק ההלוואה וכן כתובת של סניף ספציפי..." יבוא: "תימסר הכתובת של הסניף הרגיל, האמור בסעיף 3 לעיל ואליו יפנה...";
 - ד. בסעיף 6(א), במקום: "למפקח על הבנקים" יבוא: "למפקח"; לפני המילים: "שבעה ימים לפני" יבוא: "לפחות"; במקום המילה: "הפועלים" יבוא: "שיפעלו";
 - ה. יתווסף סעיף 7: "ההיתר הכללי לסניפים מיום 30 ביולי 1993 - בטל".
6. **היתר כללי לבנקים להנפקת כרטיסי חיוב (צורף בעבר כנספח לחוזר ח-06-1977):**
- א. ברישא של ההיתר, לאחר המילים: "להנפיק כרטיסי חיוב" יתווספו המילים: "בישראל, למסרם" ולאחר המילים: "ולהחתים לקוחות על בקשה להנפקת הכרטיס" יתווספו המילים: "לרבות על הרשאה לחיוב חשבון הנלוות לכך,";
 - ב. בסעיף 2(ב), במקום: "סניף ספציפי, שאינו סניף זמני" יבוא: "סניף שאינו סניף זמני או ארעי";
 - ג. במקום סעיף 7 יבוא: "עובדי הסניף הזמני יהיו עובדי הבנק ויהיו בעלי הכשרה נאותה למילוי תפקידם";
 - ד. יתווסף סעיף 8: "ההיתר הכללי לבנקים להנפקת כרטיסי חיוב מיום 1 ביוני 1999 – בטל".
7. **היתר כללי לבנקים למתן אשראי במקומות עבודה (צורף בעבר כנספח לחוזר ח-06-1976):**
- א. ברישא של ההיתר, לאחר המילים: "לתת אשראי במקומות עבודה" תתווסף המילה: "בישראל";
 - ב. בסעיף 2(א) במקום: "(לרבות ניכוי מכל סכום שמגיע לעובד מהמעביד)" יבוא: "וכן ניכוי מכל סכום שמגיע לעובד מהמעביד";
 - ג. בסוף סעיף 2(ב) יתווספו המילים: "אם לגבי בנק מסוים ואם לגבי מקום עבודה מסוים";

- ד. בסוף סעיף 4 יתווספו המילים: "האישור יעשה בסניף של הבנק, שאינו סניף זמני או ארעי ובו ישמרו תיקי הלוואות";
- ה. יתווסף סעיף 5: "ההיתר הכללי לבנקים למתן אשראי במקומות עבודה מיום 1 ביוני 1999 - בטל".

8. מתכונת היתר לבנקים למשכנתאות להפעלת דלפק בסניף בנק (צורף בעבר כנספח א' לחוזר ח-06-1404 ונקרא: תנאים להיתר להפעלת דלפק משכנתאות בסניף בנק).

- מתכונת ההיתר מחליפה את נספח א' לחוזר ח-06-1404, תוך ביצוע השינויים הבאים:
- א. במתכונת ההיתר נוסף הרישא הבא: " בתוקף סמכותי לפי סעיף 28 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, ולאחר התייעצות בועדת הרשיונות, אני מתיר לבנק _____ לנהל עסקים בישראל עם לקוחותיו בדלפק משכנתאות שימוקם בסניף רגיל של בנק על פי הקבוע כדלקמן:";
- ב. בסעיף 5 הושמטה המילה "היעודיים" שהופיעה לאחר המילים: "אלא בתחום עיסוקיו";
- ג. סעיף 6 הושמט וסעיף 7 יסומן כסעיף 6;
- ד. לאחר סעיף 6, יתווסף סעיף 7 כדלקמן:
- "7. א. לפחות שבועיים לפני פתיחת דלפק משכנתאות על פי היתר זה תימסר הודעה למפקח שתכלול את הפרטים הבאים: פרטי סניף הבנק בו ימוקם דלפק המשכנתאות (שם הבנק, שם הסניף ומספרו, כתובת הסניף) ומועד תחילת הפעלת הדלפק.
- ב. בנק לא יפתח דלפק משכנתאות אם המפקח הודיע לו על התנגדותו לפתיחת הדלפק.";
- ה. יתווסף סעיף 8: " תוקף ההיתר עד ליום _____".

9. מתכונת היתר למתן שירותים בנקאיים מסוימים (מקודם: מתכונת היתר למתן שירותי בנקאות מחוץ לסניף) (צורף בעבר כנספח לחוזר ח-06-1926):

- א. ברישא של מתכונת ההיתר, במקום המילים: "לנהל עסקים מחוץ לסניף" יבוא: "לנהל עסקים בישראל בכל מקום";
- ב. הכותרת המופיעה לפני סעיף 1 תוחלף, במקום: "ניהול עסקים מחוץ לסניף" יבוא: "שירותים בנקאיים ללקוחות מסוימים";
- ג. בסעיף 1(א), במקום: "לתת שירותים מחוץ לסניף" יבוא: "לנהל עסקים בכל מקום";
- ד. בסעיף 1(ב), במקום: "עובדי סניפים של הבנק שהינם מורשי חתימה" יבוא: "עובדי הבנק";
- ה. בסעיף 1(ג), במקום "מחוץ לסניף" יבוא: "כאמור";
- ו. בסעיף 1(ד), במקום: "יינתנו מחוץ לסניף" יבוא: "כאמור יינתנו";
- ז. בסעיף 3(א), לאחר המילים: "בכל סניף", יבוא: "שאינו זמני או ארעי";

ח. סעיף 4 והכותרת המופיעה לפניו יימחקו ובמקומם יבוא סעיף 4 חדש: "תוקף ההיתר עד ליום ____";
ט. יתווסף סעיף 5: "ההיתר למתן שירותי בנקאות מחוץ לסניף מיום ____ - בטל".

דברי הסבר:

- מתכונת ההיתר למתן שירותי בנקאות מחוץ לסניף הוחלפה במתכונת היתר למתן שירותים בנקאיים מסוימים. השינוי העיקרי במתכונת ההיתר הוא השמטת התנאי כי השירותים יינתנו אך ורק על ידי עובדי סניפים של הבנק שהם מורשי חתימה, ובמקומו נדרש כי יהיו אלה עובדי הבנק שהוסמכו לכך.
- תאגידים בנקאיים אינם רשאים לפעול בהתאם למתכונת החדשה אלא לאחר שיפנו אלינו בבקשה ויקבלו היתר במתכונת החדשה.
- בהיתרים הכלליים ובמתכונות להיתרים הובהר, למען הסר ספק, שהפעילות המוסדרת בנוהל זה הינה פעילות בישראל. לגבי פעילות מחוץ לישראל, ניתנים היתרים ספציפיים לאחר שכל מקרה נבחן לגופו.

ביטול

10. א. ההיתר הכללי לסניפים לפי החוק, מיום 22.6.1982 (נספח לחוזר ח-1007-06), בטל.
ב. חוזר מס' ח-1404-06 מיום 13/3/1989 - (נוהל פתיחת סניפים של תאגידים בנקאיים) - בטל.

שאלות ובירורים

11. בדבר שאלות והבהרות ניתן לפנות לממונה על מידע מוסדי ורישוי, מר אבי אקשטיין, בטלפון 02-6552450, או לגב' חני פרץ, בטלפון 02-6552411.

בכבוד רב,

יצחק טל

המפקח על הבנקים

ירושלים, ז' בשבט, תשס"א

31 בינואר, 2001

* חוזר מס' ח-2029-06.

נוהל פתיחת סניפים של תאגידים בנקאיים *

(הרחבת ההיתר למתן שירותים בנקאיים מסוימים)

מבוא

1. ביום 31.1.01 פורסם חוזר מס' ח-2029-06 "נוהל פתיחת סניפים של תאגידים בנקאיים". הנוהל כולל מתכונת היתר למתן שירותים בנקאיים מסוימים (נספח 3 לחוזר) (להלן – המתכונת). ההיתרים שניתנו הגבילו את מתן השירותים הבנקאיים בכל מקום רק לסוגי לקוחות העונים על מאפיינים מסוימים כמפורט בהיתר. לאור הנסיון שנצבר בפעילות במסגרת זו, ולאחר התייעצות עם וועדת הרשיונות, הוחלט להרחיב את המתכונת כמפורט להלן:

התיקונים לנוהל

2. (א) על פי המתכונת החדשה, תאגיד בנקאי רשאי להחתיים לקוחות מכל סוג (גם אם הם אינם עונים על אחד המאפיינים בסעיף 1.א. במתכונת) על הסכם למתן אשראי לרכישת רכב בסוכנויות המכירה של יבואני הרכב המורשים. מתן האשראי במקומות האמורים, מותנה באותם התנאים המפורטים בסעיף 1 למתכונת, ושמטרתם לשמור על עקרונות חיוניים בביצוע פעילות בנקאית נאותה (סעיף 2 למתכונת החדשה).

(ב) בנוסף, נדרש התאגיד הבנקאי למסור ללקוח כתובת של סניף הבנק אליו הוא יוכל לפנות לצורך ביצוע פעולות נוספות או בירורים (סעיף 1.ה. למתכונת החדשה).

(ג) המנגנון האוטומטי לעדכון סכומים שהיה קיים בסעיף 2.א. במתכונת, בוטל.

3. מתכונת ההיתר למתן שירותים בנקאיים מסוימים מיום 31.1.01 (נספח 3. ב. לחוזר מס' ח-2029-06), בטלה ובמקומה מצ"ב נוסח המתכונת החדשה באותו נושא. תאגיד בנקאי המעוניין לפעול בהתאם למתכונת החדשה יפנה למפקח בבקשה לקבלת היתר.

שאלות ובירורים

4. בדבר שאלות והבהרות ניתן לפנות לממונה על מידע מוסדי ורישוי, מר אבי אקשטיין, בטלפון 02-6552450, או לגבי חני פרץ, בטלפון 02-6552411.

בכבוד רב

יצחק טל

המפקח על הבנקים

ירושלים, כ"ד בשבט תשס"ב

6 בפברואר 2002

* חוזר מס' ח-2067-06